

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ З ПРАКТИКУМОМ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	С Соціальні науки, журналістика та інформація
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	С 4 «Психологія»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Загальна психологія з практикумом» для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю С4 «Психологія», перший рівень вищої освіти / Укладач О.П. Хомчук. Біла Церква: БНАУ, 2025. 17 с.

Розробник: О. П. Хомчук, канд. психол. наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та здоров'я людини (протокол № 1 від 13.08.2025 р.)

В. о. завідувача кафедри психології
та здоров'я людини

Олена ХОМЧУК

Гарант ОП

Олена ХОМЧУК

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету
(Протокол № 01 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент

Інна КОВАЛЬЧУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	13
11. НАОЧНО-ДИДАКТИЧНЕ І ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2025-2026 навчального року на вивчення дисципліни «Загальна психологія з практикумом» для денної та заочної форми навчання передбачено 240 академічних годин (8 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 104 годин (лекції – 44, практичні заняття – 60), самостійна робота студентів – 136 годин, з яких на підготовку і захист індивідуального науково-дослідницького завдання виділено 10 год.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 8	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація	Вибіркова	
Змістових модулів – 6	Спеціальність С4 «Психологія»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		1-й	1-й
Загальна кількість академічних годин – 240		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 5.		1,2-й	2-4-й
		<i>Лекції</i>	
		44 год.	10 год.
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		60 год.	12 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		136 год.	80 год.
		Підсумковий контроль: залік (2 год.), іспит (8 год.).	

Мета вивчення дисципліни: засвоєння здобувачами освіти основних понять психології, наукових напрямів психології, розуміння закономірностей функціонування психічних явищ, вивчення психічної діяльності людини, ознайомлення з етапами та методами психодіагностичного дослідження.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна є базовою для подальшого вивчення інших дисциплін.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ С4 «ПСИХОЛОГІЯ»

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Загальна психологія з практикумом»**Змістовий модуль 1. Психологія як система знань**

Тема 1. Предмет психології як науки, її завдання.

Тема 2. Становлення психології як науки.

Тема 3. Основні наукові школи та напрямки психології.

Тема 4. Розвиток психіки.

Тема 5. Походження і розвиток свідомості людини.

Тема 6. Методологія та методи дослідження в психології.

Тема 7. Основні методи психологічного дослідження: спостереження та експеримент.

Тема 8. Допоміжні методи психологічного дослідження.

Тема 9. Методи дослідження продуктів діяльності.

Змістовий модуль 2. Перцептивні та когнітивні пізнавальні процеси

Тема 10. Перцептивні пізнавальні процеси.

Тема 11. Мислення.

Тема 12. Пам'ять.

Тема 13. Уява.

Змістовий модуль 3. Емоційно-вольові процеси

Тема 14. Увага як форма організації психічної діяльності

Тема 15. Поняття про волю і вольову поведінку.

Тема 16. Емоції і почуття: їх роль в житті людини.

Змістовий модуль 4. Психічні стани та їх регуляція

Тема 17. Психічні стани. Загальна характеристика.

Тема 18. Функціональні та психічні стани.

Тема 19. Стрес.

Тема 20. Регуляція психічних станів.

Змістовий модуль 5. Психічні властивості особистості

Тема 21. Теоретичні та експериментальні підходи до вивчення особистості.

Тема 22. Проблема типу темпераменту.

Тема 23. Природа і сутність характеру.

Тема 24. Задатки та здібності людини.

Змістовий модуль 6. Активність та діяльність особистості

Тема 25. Діяльність як основна форма активності особистості.

Тема 26. Спілкування як міжсуб'єктні взаємини.

Тема 27. Психологія міжособистісних стосунків.

Тема 28. Мотивація поведінки і діяльності людини.

Тема 29. Психічне здоров'я.

Тема 30. Соціалізація та адаптація особистості.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		л	п	лб.	інд	СРС		л	п	лб	інд
<i>Змістовий модуль 1. Психологія як система знань</i>											
Тема 1	10	2	2			6	9	2			7
Тема 2	10	2	2			6	9	2			7
Тема 3.	10	2	2			6	9		2		7
Тема 4.	10	2	2			6	9		2		7
Тема 5.	10	2	2			6	9		2		7
Тема 6.	10	2	2			6	7				7
Тема 7.	10	2	2			6	7				7
Тема 8.	10	2	2			6	7				7
Тема 9.	10	2	2			6	7				7
Разом за змістовим модулем 1	90	18	18			54	73	4	6		63
<i>Змістовий модуль 2. Перцептивні та когнітивні пізнавальні процеси</i>											
Тема 10.	10	2	2			6	9	2			7
Тема 11.	10	2	2			6	9		2		7
Тема 12.	10	2	2			6	7				7
Тема 13.	10	2	2			6	7				7
Разом за змістовим модулем 2	40	8	8			24	32	2	2		28
<i>Змістовий модуль 3. Емоційно-вольові процеси</i>											
Тема 14	10	2	2			6	7				7
Тема 15	9	2	2			5	9	2			7
Тема 16	7		2			5	9		2		7
Разом за змістовим модулем 3	26	4	6			16	25	2	2		21
<i>Змістовий модуль 4. Психічні стани та їх регуляція</i>											
Тема 17	9	2	2			5	7				7
Тема 18	7		2			5	7				7
Тема 19	9	2	2			5	7				7
Тема 20	7		2			5	7				7
Разом за змістовим модулем 4	32	4	8			20	28	0	0		28
<i>Змістовий модуль 5. Психічні властивості особистості</i>											
Тема 21	9	2	2			5	9	2			7
Тема 22	7		2			5	9		2		7
Тема 23	9	2	2			5	10	2			8
Тема 24	7		2			5	10		2		8
Разом за змістовим модулем 5	32	4	8			20	38	4	4		30
<i>Змістовий модуль 6. Активність та діяльність особистості</i>											
Тема 25	9	2	2			5	8				8
Тема 26	7		2			5	8				8
Тема 27	9	2	2			5	8				8

Тема 28	7		2			5	8					8
Тема 29	9	2	2			5	8					8
Тема 30	7		2			5	8					8
Разом за змістовим модулем 6	48	6	12			30	48	0	0			48
Усього годин	240	44	60			180	240	10	12			218

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Психологія як система знань</i>	
<p>Тема 1. Предмет психології як науки, її завдання. Предмет психології. Завдання психологічної науки. Місце психології в системі наук. Галузі психологічних знань. Методологічні принципи психології: детермінізму, відображення, єдності психіки і діяльності, розвитку психіки, системно-структурний. Мозок і психіка. Основні функціональні блоки мозку, їхній зв'язок із психічними процесами.</p>	2
<p>Тема 2. Становлення психології як науки. Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки. Етапи історичного поступу психології: міфологічний, філософський, науковий. Формування засад наукової психології.</p>	2
<p>Тема 3. Основні наукові школи та напрямки психології. Структуралізм, функціоналізм і гештальтпсихологія. Психоаналіз. Біхевіоризм. Когнітивізм. Гуманістична психологія. Трансперсональна психологія.</p>	2
<p>Тема 4. Розвиток психіки. Психіка як властивість високоорганізованої живої матерії. Основні функції психіки. Поява і розвиток форм психічного відображення у тварин. Механізми відображувальної діяльності на різних стадіях розвитку психіки. «Мова» і спілкування у тварин. Відмінність психіки людини від психіки тварин. Класифікація психічних явищ. Адаптаційна і еволюційна роль психіки.</p>	2
<p>Тема 5. Походження і розвиток свідомості людини. Суспільно-історичний характер свідомості. Свідомість та її структура. Свідоме й несвідоме в психічній діяльності людини. Свідомість та ментальність. Неусвідомлювані психічні процеси. Психологічні аспекти екологічної свідомості.</p>	2
<p>Тема 6. Методологія та методи дослідження в психології. Поняття про методологію, метод, методологічний принцип, науковий підхід і методику. Загальна й спеціальна методологія науки. Класифікація методів психологічного дослідження. Процедура проведення психологічного дослідження.</p>	2
<p>Тема 7. Основні методи психологічного дослідження: спостереження та експеримент. Метод спостереження. Вимоги до організації спостереження. Переваги та недоліки методу спостереження. Експериментальний метод в психології. Основні різновиди експерименту. Внутрішня та зовнішня валідність експерименту. Етика експериментального дослідження.</p>	2
<p>Тема 8. Допоміжні методи психологічного дослідження. Опитування в психології. Види опитування: бесіда, анкетування та інтерв'ю бесіда як метод дослідження. Основні вимоги щодо проведення бесіди. Переваги та недоліки даного методу в психології. Анкетування як метод психології. Види анкетування. Класифікація питань в анкетах. Композиція анкети (вступна частина, основна частина, демографічна частина). Правила побудови анкети. Надійність анкети. Інтерв'ю як різновид бесіди. Техніка проведення інтерв'ю, недоліки та переваги методу інтерв'ю в психології. Визначення методу тестів. Види тестів та їх характеристика. Основні вимоги</p>	2

щодо використання тестів в дослідженнях. Головні критерії якості тесту: надійність, валідність. Проективні методи. Види проективних методик та їх характеристика. Соціометрія та референтометрія.	
Тема 9. Методи дослідження продуктів діяльності. Біографічний метод. Метод експертних оцінок. Метод контент-аналізу. Метод фокус-групи.	2
Разом за змістовий модуль 1	18
<i>Змістовий модуль 2. Перцептивні та когнітивні пізнавальні процеси</i>	
Тема 10. Перцептивні пізнавальні процеси. Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. Класифікація відчуттів. Основні властивості та закономірності відчуттів. Індивідуальні особливості відчуттів. Поняття про сприймання. Фізіологічна основа сприймання. Загальні особливості сприймання. Класифікація та види сприймання. Індивідуальні особливості сприймання.	2
Тема 11. Мислення. Поняття про мислення. Соціальна природа мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення. Процес розуміння. Процес розв'язання завдань. Різновиди мислення. Індивідуальні особливості мислення. Розвиток мислення. Поняття про інтелект.	22
Тема 12. Пам'ять. Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Різновиди пам'яті. Процеси та закономірності пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Розвиток пам'яті.	2
Тема 13. Уява. Поняття про уяву. Фізіологічні основи процесів уяви. Види уяви. Процеси уяви. Розвиток уяви у дітей. Індивідуальні особливості уяви.	2
Разом за змістовий модуль 2	8
<i>Змістовий модуль 3. Емоційно-вольові процеси</i>	
Тема 14. Увага як форма організації психічної діяльності Увага як психічний феномен. Увага і свідомість. Фізіологічні механізми уваги. Теорія уваги Т.Рибо. Концепція установки Д.М.Узнадзе і увага. Основні види уваги: мимовільна, довільна, післядовільна, фактори, що їх спонукають. Характеристика властивостей уваги. Психофізичні характеристики стійкості уваги і її основні умови. Методи вивчення стійкості уваги. Концентрація і розподіл уваги. Методи вивчення розподілу уваги. Перенесення і обсяг уваги. Методи дослідження обсягу уваги. Відволікання і його фізіологічні основи.	2
Тема 15. Поняття про волю і вольову поведінку. Поняття про волю, природа і функції волі. Феноменологія волі. Вольовий акт і його структура. Вольове зусилля. Психологічний аналіз боротьби мотивів та прийняття рішення. Зв'язок вольової регуляції з мотивацією діяльності. Вольові якості особистості та їх розвиток. Вікові та індивідуальні особливості волі. Завдання виховання та самовиховання волі.	2
Разом за змістовий модуль 3	4
<i>Змістовий модуль 4. Психічні стани та їх регуляція</i>	
Тема 17. Загальна характеристика станів людини. Визначення поняття «стану» в фізіології та психології. Структура станів. Класифікація станів. Функції станів.	2
Тема 19. Стрес. Диференціювання стресу і інших станів. Поняття стресу та його особливості. Загальні та індивідуальні прояви стресу. Поняття про стресостійкість. Стадії розвитку стресових реакцій по Г.Сельє. Динаміка переживання стресу.	2
Разом за змістовий модуль 4	4

Змістовий модуль 5. Психічні властивості особистості.	
Тема 21. Теоретичні та експериментальні підходи до вивчення особистості Поняття особистості. Структура особистості. Соціальне середовище і особистість. Формування і розвиток особистості. Спрямованість особистості. Переконавання та ідеали особистості. Поняття про установку. Цілі особистості та рівень домагань. Самооцінка та Я-концепція особистості. Духовний потенціал особистості. Цінності особистості.	2
Тема 23. Природа і сутність характеру. Поняття про характер. Характер як система найбільш стійких рис особистості. Характер і темперамент. Акцентуовані типи характерів за К.Леонгардом. Соціальні типи характеру за Е.Фроммом. Екстраверсія та інтраверсія як риси характеру. Психосоціотипи. Психогіометрична типологія. Характер і захисні механізми. Типи людей і «локус контролю». Характер і мотивація поведінки. Структура і риси характеру, його цілісність. Характер і спрямованість особистості. Спадковість і характер. Зв'язок характеру і темпераменту. Формування характеру. Урахування особливостей характеру у індивідуальній та навчально-виховній роботі.	2
Разом за змістовий модуль 5	4
Змістовий модуль 6. Активність та діяльність особистості	
Тема 25. Діяльність як основна форма активності особистості. Активність особистості та її джерела. Активність і діяльність. Діяльність як суттєвий вид активності людини. Структура діяльності. Засвоєння діяльності. Поняття про навички, вміння, звички. Основні види діяльності (ігрова, учбова, трудова) та їх порівняльна характеристика. Гра як провідна діяльність і її психологічні особливості. Учбова діяльність та її психологічна характеристика. Психологічна структура і зміст трудової діяльності. Творчість як самостійний вид діяльності. Професійна спрямованість особистості.	2
Тема 27. Психологія міжособистісних стосунків. Відносини, стосунки, ставлення. Феномен міжособистісних впливів. Взаємодія у групах. Вплив спільності на індивіда. Роль і статус особистості у структурі міжособистісних відносин. Соціально-психологічний клімат в колективі. Конфлікти та шляхи їх розв'язання.	2
Тема 29. Психічне здоров'я Поняття про психологію здоров'я, здоровий спосіб життя як психологічна проблема. Психологічне здоров'я і позитивні емоційні стани; теорія самоактуалізації А. Маслоу; риси здорової особистості; основи сексуального здоров'я. Поняття аддикції; види аддиктивної реалізації; характерні риси аддиктивної особистості. Довіра до себе як базове поняття психології здоров'я та здорового способу життя. Поняття турботи про себе та її структура.	2
Разом за змістовий модуль 6	6
Всього	44

6.2. Практичні заняття

Тема практичного заняття	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Психологія як система знань</i>	
Тема 1. Предмет психології як науки, її завдання.	2
Тема 2. Становлення психології як науки.	2
Тема 3. Основні наукові школи та напрямки психології.	2
Тема 4. Розвиток психіки.	2
Тема 5. Походження і розвиток свідомості людини.	2
Тема 6. Методологія та методи дослідження в психології.	2
Тема 7. Основні методи психологічного дослідження: спостереження та експеримент.	2
Тема 8. Допоміжні методи психологічного дослідження.	2
Тема 9. Методи дослідження продуктів діяльності.	2
Разом за змістовий модуль 1	18
<i>Змістовий модуль 2. Перцептивні та когнітивні пізнавальні процеси</i>	
Тема 10. Перцептивні пізнавальні процеси.	2
Тема 11. Мислення.	2
Тема 12. Пам'ять.	2
Тема 13. Уява.	2
Разом за змістовий модуль 2	8
<i>Змістовий модуль 3. Емоційно-вольові процеси</i>	
Тема 14. Увага як форма організації психічної діяльності	2
Тема 15. Поняття про волю і вольову поведінку.	2
Тема 16. Емоції і почуття: їх роль в житті людини.	2
Разом за змістовий модуль 3	6
<i>Змістовий модуль 4. Психічні стани та їх регуляція</i>	
Тема 17. Загальна характеристика станів людини.	2
Тема 18. Функціональні та психічні стани.	2
Тема 19. Стрес.	2
Тема 20. Регуляція психічних станів.	2
Разом за змістовий модуль 4	8
<i>Змістовий модуль 5. Психічні властивості особистості.</i>	
Тема 21. Теоретичні та експериментальні підходи до вивчення особистості	2
Тема 22. Проблема типу темпераменту	2
Тема 23. Природа і сутність характеру.	2
Тема 24. Задатки та здібності людини.	2
Разом за змістовий модуль 5	8
<i>Змістовий модуль 6. Активність та діяльність особистості</i>	
Тема 25. Діяльність як основна форма активності особистості.	2
Тема 26. Спілкування як між'суб'єктні взаємини.	2
Тема 27. Психологія міжособистісних стосунків.	2
Тема 28. Мотивація поведінки і діяльності людини	2
Тема 29. Психічне здоров'я	2
Тема 30. Соціалізація та адаптація особистості.	2
Разом за змістовий модуль 6	12
Всього	60

6.3. Самостійна робота

Зміст	К-ть годин
Аналіз та узагальнення студентом прочитаного на лекціях навчального матеріалу, підготовка до семінарських занять	30
Опрацювання питань, представлених програмою для самостійного вивчення	30
<i>Творче завдання:</i> Опрацювання літератури та доповідь на тему за вибором здобувачів освіти, завдання для роботи в підгрупах.	30
<i>Практичні завдання:</i> виконання психодіагностичних методик з написанням короткого звіту і тематичних завдань.	46
Всього	136

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Поняття психіки і її форм в психології.
2. Розвиток форм психічного відображення в тваринному світі.
3. Свідомість та самосвідомість особистості.
4. Значення психологічних знань для інших наук.
5. Принципи і методи дослідження сучасної психології.
6. Метод спостереження і самоспостереження в психології.
7. Експеримент, його різновиди і природа психологічного дослідження.
8. Роль біологічного і соціального в онтогенезі розвитку психіки людини і формування її особистості.
9. Особистість як продукт і суб'єкт суспільних відносин.
10. Психологічна структура особистості і діагностика її розвитку.
11. Психологічні особливості поетапного розвитку групи як колективу.
12. Психологічна характеристика навчальної групи.
13. Психологічна характеристика спортивного колективу.
14. Структура і способи спілкування.
15. Особливості стосунків між вчителем і учнями.
16. Міжособистісні стосунки в дитячому колективі.
17. Психічні особливості сенсорної організації людини.
18. Зоровий аналізатор і його функції.
19. Роль зору в процесі пізнання оточуючого світу.
20. Роль слуху в процесі навчання та праці.
21. Органістичні відчуття і їх роль в психічній діяльності людини.
22. Сприймання і діяльність людини.
23. Роль мислення в процесі сприймання.
24. Людина як об'єкт сприймання.
25. Кібернетика і моделювання пам'яті.

26. Теорії пам'яті в психології.
27. Розвиток пам'яті в філогенезі.
28. Шляхи і засоби оптимізації процесу запом'ятовування.
29. Фізіологічні механізми пізнавальних процесів.
30. Визначення і функції уяви.
31. Уява й індивідуальна творчість художника. Порівняльний аналіз різних напрямків у сучасній психології.
32. Уява і проєктивні особистісні тести.
33. Проблеми і шляхи розвитку творчого мислення.
34. Особистісні особливості творчого мислення.
35. Засоби розвитку мислення.
36. Відмінність мови людини як засобу спілкування від мови тварин.
37. Співвідношення мови і мислення.
38. Природа і своєрідність почуттів і емоцій.
39. Значення емоцій і почуттів у житті і діяльності сучасної людини.
40. Почуття й особистість.
41. Роль почуттів у педагогічній діяльності.
42. Стреси в житті людини: причини виникнення і шляхи подолання.
43. Особливі почуття людини.
44. Проблема психології емоції.
45. Психологія вольового зусилля.
46. Виховання і розвиток волі в школярів.
47. Основні напрямки і шляхи розвитку волі.
48. Зв'язок здібностей з успішністю виконання діяльності.
49. Природа індивідуальних відмінностей у здібностях людей.
50. Здібності і задатки.
51. Гендерні відмінності в здібностях, їхнє наукове пояснення.
52. Розвиток здібностей у людини.
53. Професія і здібності.
54. Здібності до педагогічної діяльності.
55. Чи можна змінити темперамент?
56. Темперамент і стиль діяльності.
57. Типове й індивідуальне в характері.
58. Прояв характеру і джерела його пізнання.
59. Характер і здібності.
60. Самовиховання характеру.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- **на лекціях** чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного

досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються студенти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

- *на семінарських* заняттях запроваджуються різні навчальні технології: семінар-розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; семінар вирішення ситуаційних вправ; семінар-розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування. Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання..

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проектного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів, якщо форма	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал

підсумкового контролю					
Залік	30	30	40	-	100
Іспит	30	20	20	30	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції в записі.
3. Роздаткові матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Варій М.Й. Психологія: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 288 с.
2. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 388 с.
3. Загальна психологія: підручник/ О.В. Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В. Огоднійчук та ін. 9-те вид. Київ: Кравелла, 2020. 464 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К., 2020. 564 с.
5. Сергеєнкова О.П. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 296 с.

Додаткова література

1. Загальна психологія в поняттях та схемах: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу / уклад. О.А Даценко. Кривий Ріг, 2021. 136 с.
2. Загальна психологія: навчальний посібник / авторський колектив; за заг. ред. Р.А Калениченка, О.Г. Льовкіної, І.О. Петухової. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. 554 с.
3. Ільїна Н.М. Загальна психологія: в екзаменаційних питаннях і відповідях: Навчальний посібник. Київ : Університетська книга, 2023. 239 с.
4. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2020. 418 с.
5. Столяренко О.Б. Психологія особистості: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 280 с.

Неформальна освіта:

1. Психологія стресу https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KUBG+Psy101+2014_T1
2. Здорове спілкування https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+HC101+2021_T2
3. Діалог та медіація https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+MEDIATE101+2020_T1
4. Подолання тривожності <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/265>
5. Критичне мислення https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UQx+THINK101+2016_T2

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. prlu.kiev.ua - Національна парламентська бібліотека України
2. nbuv.gov.ua - Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
3. ukrlibworld.kiev.ua/med - Державна науково-медична бібліотека України
4. gntb.n-t.org - Державна науково-технічна бібліотека України
5. lucl.lucl.kiev.ua - Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ)
6. ukrbook.net - Книжкова палата України
7. lib.com.ua - Українська електронна бібліотека